

Täysistunto

Keskiviikko 8.4.2026 klo 14.00—15.59

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annetun lain ja Oikeuspalveluvirastosta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 200/2025 vp

Valiokunnan mietintö LaVM 5/2026 vp

Toinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 10. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

Keskustelu

15.45 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies! Tämä esitys tuo käsittelyymme kaksi tärkeää uudistusta, jotka vahvistavat oikeusjärjestelmäämme, sen toimivuutta ja kansalaisten arjen turvallisuutta. Jatkossa rikos- ja riita-asioiden sovittelu siirtyisi sosiaali- ja terveysministeriön alaisuudesta oikeusministeriön hallinnonalalle. Tämä tekee sovittelusta aiempaa selkeämmän osan rikosentorjuntaa ja oikeusprosessin kokonaisuutta. Muutos ei muuta sovittelun sisältöä, mutta se selkeyttää vastuunjakoja ja vahvistaa mahdollisuuksia kehittää toimintaa yhtenäisemmin koko maassa. Samalla myös Oikeuspalveluviraston rakennetta uudistetaan, jotta asiakkaan pääsyä palvelujen piiriin voidaan nopeuttaa ja viranomaisien työaika tehostaa. Nämä ovat tärkeitä uudistuksia, jotka myös lakivaliokunnassa saivat kannatusta.

Arvoisa puhemies! Näin yksinkertaiselta kuulostava uudistus saa väistämättä pohtimaan, mitä se merkitsee kansalaistemme arjessa. Ensinnäkin sovittelun siirtyminen oikeushallintoon vahvistaa rikosasioiden käsittelyn eheyttä. Sovittelu nopeuttaa prosesseja sekä auttaa etenkin nuoria palaamaan oikeille raiteille ja vähentää siten rikosten uusimista. Tämä lisää koko yhteiskuntamme turvallisuutta.

Toiseksi talous- ja velkaneuvonnan siirtäminen erillisiin talous- ja velkaneuvontatoimistoihin helpottaa velkaongelmien varhaista hoitoa. Esteellisyyksien väheneminen ja prosessien sujuvoituminen tarkoittavat, että apua saa nopeammin oikeasta paikasta ja resurssit säästyvät. Näissä vaikeissa elämäntilanteissa saattaa nopea ja selkeä taloustaitojen tuki ehkäistä kriisiytymistä, syrjäytymistä ja turvattomuutta.

Kolmanneksi selkeytyvien ohjaus- ja valvontarakenteiden arvioidaan myös parantavan palvelujen laatua koko maassa. Kansalaisille tämä näkyy tasalaatuisempina ja luotettavampina oikeus- ja neuvontapalveluina.

Arvoisa puhemies! Kyseessä ei ole suuri rakenteellinen mullistus, mutta sen vaikutukset ovat aidosti merkityksellisiä. Selkeämpi vastuunjako, sujuvamat palvelut ja sitä kautta turvallisempi arki ovat todellakin tavoittelemisen arvoisia asioita. — Kiitos.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 32/2026 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kurvinen, poissa. Edustaja Niemi, olkaa hyvä.

15.48 **Veijo Niemi ps:** Arvoisa herra puhemies! Rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelu siirretään tämmöiselle uudelle Oikeuspalveluvirastolle. Minun mielestäni tämä on todella hyvä muutos siinä mielessä, että kun aikanaan monta kertaa poliisihommissa itse esitti joillekin osapuolille jonkun riita-asian sovittelua, että sosiaaliväki hoitaa tätä tästä eteenpäin, niin aika usein tuli, että en minä semmoiseen halua ryhtyä. Minun mielestäni tämä nyt selkeyttää sitä, että kun on kyseessä rikosasia tai riita-asia ja selvittelyporukka on sitten oikeus-nimikkeellä alkava virasto, joka hoitaa näitä asioita, niin tämä varmasti luo kansalaiselle semmoista turvallisuudentunnetta, että hänen asiansa on nyt oikealla instanssilla hoidossa. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 200/2025 vp sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.